

ek

Averescu leségét

május 28. Az Uj marsall feleségét mellett helyezték ravatal a Spiru előcsarnokában nap érkeztek a zvetüket fejezték mos koszoru bori. k ak iraly, Máni, a háboruban tsége és számos rui. A temetési tea pátriárka vé- sségen jelen vol. Tatarescu minisz- y többi tagjai. rszág. Jugoszlá- Ausztria buka- seu. Goga Octa- she, valamint a társadalmi élet e. A beszentelés imponhoz csatol- osiban Turnuse- ahol a mai nap saládi sirboltban

SPORT

Munkás- 7:3 (4:1)

us 28. (Az Uj Ke- radiákat és temes- Munkásvágatot befelenni a Ba- nak, melynek já- g Sepi hiánya, de khit Ghilezan nem

zót előtt, akik kö- náka munkások, 6 helyett Czinezar az U. Váltakozó az U a többet 7. percben Korok- ellettel és beadását yezi a hálóba, 0:1- agóllal az U veze- munkások csak igen ban elég veszélye- puralóvések hiány- onas 3:1-re, tíz perc it.

a munkások vál- tásban, a csatársor em azonban nem az újabb három Gain és Sarbu löt- oknai és Geczó ré- mény 7:3 az U ja-

ndenike, a munká- ó és Tatár jobbek ezár, kisebb hibák- volt.

gy gyermekesport enekar akkordjai gyakorlatokat mut- tt. Majd kerékpár- melyben 5000 méte- 9 perces idejével, rees idővel. Az 5000 zabó-Molnár pár el.

risana komb.—Rom- mánia olyan szép a NAC és Török- érközésekre kapott

ó válogatott való- mérközést Trieszt- 2-án érkezik Buka-

Posta... Szerkesztőség... Adóhiva... Str. Pop... 16. Telefon: 9-71... Havonta 110, ne... 600, egészé... fűldre: Havonta... felévre 12, egészévre 20 dollar. Hír-... detések díjzabás szerint. Az „UJ... KELET“ az erdélyi és bánági... szióóság egyetlen napilapja. Cik-... keink utányomását csak a for-... rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET... Budapest... ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bermentellen leveleket nem fogadunk el. Késíratok megörzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő Mát- szegi Ernő, Str. Matei Milia 2. Szerda, 1934 május 30. 5694. ÉV SZIVAN 16. XVII. ÉVF. 117 SZÁM.

A krízis elsimult, Titulescu mégis visszatér Genfből

Általános vélemény szerint a kormány áthidalta a kormánykrízis nehézségeit. Averescuék még reménykednek

A kormány folytatja munkáját, Tatarescu csak csütörtökön megy újabb kihallgatásra

Bucuresti-Bukarest, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Ugy látszik a belpolitikai hullámverés mára teljesen elsimult. A legutóbbi 24 óra újabb fordulatot nem hozott és a kormány sem kívánt ismételt nyilatkozatot tenni pozíciójának megerősítéséről. Mikor e sorokat írjuk, még Tatarescu miniszter elnöknek a tegnapi audienciáról való távozásakor adott rövid és határozott nyilatkozata a helyzet megisméltésének egyetlen támpontja. Kedden a királyi palotában újra egymást érték a kihallgatások és ezek után, a bukaresti politikai tözsde megítélése szerint a kormány helyzetét biztosnak lehet tekinteni, a nehézségeket sikerült áthidalni és azok a körülmények, amelyek a krízist előidézték, nem kívánnak csak egy két személyi változást a kormányban.

Ami még a politikai élet pillanatnyi áttekintését megnehezíti, az csupán az a körülmény, hogy a kormány és a liberális párt külföldön időző tagjai

megszakították szabadságukat és sietve térnek haza az országba. Így többek között Iamandi belügyi alminiszter, aki Párizsból való hazatérésében Kolozsváron is kiszállt és 10 percre tartózkodott. Dr. Dunca Jenő vármegyei prefektus irodájában. De még ennél is feltűnőbb, hogy Tatarescu miniszterelnök hazarendelte a Genfben, a leszerelési konferencián tanácskozó Titulescut, ami a politikai helyzet megítélésénél még mindig nyugtalanító kommentárookra ad alkalmat.

Annak ellenére, hogy a politikai konstellációnak a liberális kormány javára történt visszafordulása után Averescu marsall most ugynevezett „sértődési“ kihallgatáson jelent meg a királynál, a főváros politikai köreiben a kormány helyzetét egyelőre biztosítottak látják.

Az utolsó huszonnégy óra eseményeiről a következő részletes tudósításunk számol be:

Sorozatos kihallgatások a királynál

Ma délben 12 órakor dr. Angheliescu közoktatásügyi miniszter kihallgatáson volt a királynál. Háromnegyed egy órakor tért vissza a palotából. A lakásban város újságírók megostromolták, milyen impressziókkal jött el a kihallgatásról? Angheliescu jókedvűen válaszolt:

— Három napig Biharban voltam és öfelségének beszámoltam arról, milyen a vetések állása, mennyire megjavult a buza és a parasztek vidámak az eső után. Az újságírók a politikai helyzet után érdeklődtek, mire Angheliescu így felelt: — Maradunk, maradunk! Legyetek nyugodtak.

A miniszter ezután Tatarescut látogatta meg és informálta audienciájáról. Egy órakor az uralkodó Condescu tábornokot fogadta, majd ebédre is meghívta. Politikai körök azt hiszik, hogy a tábornok lesz Uica hadügyminiszter utóda, akiről a Tempo azt közli, hogy tegnap este benyújtotta lemondását.

Tatarescu hazahívta Titulescut Tatarescu rövidesen királyi kihallgatásra megy és előterjeszti aláírás végett arról a miniszterváltozásról szóló dekrétumot, valamint a parlamentet összehívó kéziratot.

Tatarescu tegnap este ismét beszélt Titulescunál, aki közölte, hogy vasárnap este érkezik haza Genfből.

A parlamentet valószínűleg június 11-re hívják össze.

Averescu újabb kihallgatása A Tempo szerint Averescu marsall, akiről ma reggel informáltak a történetekről, újabb királyi kihallgatáson fog megjelenni. Az avereskanusok optimisták ugyan, de már sem őki, sem a gheorghisák nem gondolnak komolyan arra, hogy rájuk nézve kedvező fordulat következhesik.

A Credinta közli, hogy Mirto Clujra utazott, hogy informálja Vaidát a történetekről és egyúttal véleményét kérje a következő magatartást illetően.

Nemzeti-parasztpárti körökből származik a hír, hogy Mihalache szombat este kihallgatáson volt a királynál, akinek szóval és írásban is kifejtette állás-

pontját. E körök azt hiszik, hogy ez az audiencia jelentősen hozzájárult a helyzet jelenlegi kialakulásához.

Lapvélemények a kormány helyzetéről

A lapok a kormány helyzetével kapcsolatban megállapítják, hogy kormánykörök most már teljes optimizmussal tekintik úgy az általános politikai helyzetet, mint a kormány helyzetét. A Dimineata közli, hogy Tatarescu tegnapi audienciája után telefonon felhívta Titulescut és részletesen tájékoztatta a történetekről, közölve a külügyminiszterrel, hogy a helyzet teljesen konszolidálva van. A lap arról is hírt ad, hogy a miniszterelnök minisztertanácsaihoz, akik a kihallgatás után megállították, a következő szavakat intézte: — Ne lássalak már bennetek itt! Munkára éjjel-nappal, hogy a költségvetéssel június 5-ig elkészüljünk.

Mit csinált 10 percig Kolozsváron Iamandi alminiszter?

Cluj-Kolozsvár, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtti fél 11-kor a kolozsvári vármegyeháza előtt elegáns angolmárkájú autót stopolt le. Kistermetű, elegáns ur ugrott ki a kocsiából és határozott léptekkel haladt fel az épület tágas lépcsőin. A prefektus előszobájában a következő bemutatkozással lepte meg a titkárt: — Iamandi belügyi alminiszter vagyok.

Azonnal tágra nyílt a prefektusi iroda ajtaja és az előszobában táborozó újságírók még magukhoz sem térhettek a megletéstől, amikor a prefektusi szobában már élénk eszmecsere kezdődött.

Néhány perc múlva a prefektura felhívta a miniszterelnökséget és Tatarescu miniszterelnököt kérte a telefonhoz, akivel Iamandi rövid beszélgetést folytatott. 10 percig tartott Iamandi tárgyalása a prefektus irodájában és azután a kormány legkisebb termetű tagjának a Schmidt Jő.

A Curentul szerint is a helyzet egészen tisztázódott és Tatarescu mai kihallgatása már csak gyakorlati kérdéseket fog tisztázni a tegnap megállapított elvek alapján.

Az Universul szerint a parlament rendkívüli ülészakát összehívó dekrétum a legközelebbi napokban megjelenik. A lap szerint lehet, hogy Tatarescu audienciája csütörtökre marad, amikor előterjeszti a parlamentet összehívó dekrétumot.

Tatarescu ideiglenes hadügyminiszter

Az Universul foglalkozik a kormány átalakításának hírével is és valószínűnek tartja, hogy Uica hadügyminiszter szabadságra megy és ezalatt tárcáját Tatarescu veszi át. Ha mégis új hadügyminisztert neveznek ki, akkor Condescu tábornok lesz az utód. Valószínű az is, hogy Franasovici atveszi a belügyi tárcát.

Averescu marsall hétfőn este visszatért Bucuresstbe. Utközben megbeszélést folytatott Voitoianu tábornokkal, Bratianu Gheorghe alvezérével, aki a temetésen is résztvett, továbbá Argetoianuval, aki Craiovan szállott fel a vonatra.

Utolsó jelentés: elsimult a krízis

Bucuresti-Bukarest, május 29. Környári körökből nyert értesüléseink szerint a politikai válság véglegesen elsimult. Dr. Angheliescu ma délután felkereste Averescu marsallt, akivel félórás megbeszélést folytatott, de ezt a tájékoztatást sem lehet a kormányra kedvezőtlenül beállítani.

A délután folyamán Angheliescu újabb audienciára megy az uralkodóhoz, míg Tatarescu kihallgatása későbbre marad, mert a liberális körök szerint nincs is rá szükség, miután tegnapi kihallgatásán tisztázódott az összes problémák.

A néppárt miről sem tud

Az Adeverul a néppárt köréből a következő információt közli: A néppártnak nincs tudomása kormányválságról. A párt nem tud arról sem, hogy ha egy kormánykrízis keletkeznék, úgy Averescu marsall kapna megbízást új kormány aláírására. De ha a marsall ilyen megbízást kapna, semmiesetre sem fog diktatórikus kabinetet alakítani.

zsefere emlékeztető alakja eltűnt a lépcső lejártnál.

Az Uj Kelet munkatársa Dunca Jenő vármegyei prefektustól kérdezte meg, mit keresett Iamandi Kolozsváron.

— Az alminiszter ur négy hete Párizsban tartózkodott és auton indult vissza Romániába. Utközben azért szállt ki Kolozsváron, hogy jelezze Tatarescu miniszterelnöknek érkezését. A franciayelvű telefonbeszélgetésnél jelen voltam és hallottam, amint Iamandi csak annyit közölt Tatarescunál, hogy azonnal indul tovább Kolozsvárról. Az alminiszter ur nekem kijelentette, hogy Párizsban szembetűnő gégét kezelte, sem bel, sem külpolitikai kérdésekkel nem foglalkozott és így az országban történő eseményekről nincs tudomása.

Ennyi mindent mondott Kolozsváron Iamandi...

VILÁG TÜKRÉ

Az ötvenéves Benes optimizmusa

Az elmúlt vasárnap a cseh nemzeti szocialista párt egyik kimagasló vezérének, dr. Benes csehszlovák külügyminiszternek ötvenéves születésnapja alkalmából ünnepi gyűlést tartott. Benes nagy beszédet tartott, amely részben önvalomás, velejében azonban világpolitika. A háboru utáni korszak é kimagasló államférfia mindenekelőtt optimiztikusan utéli meg a mai zavaros helyzetet. Minenekelőtt a cseh demokrácia az, amely átsegíti az országot a veszedelmek és zavarok zónáján.

Erdekesen fejtegette azután az ő optimizmusának lélektan gyökereit. Állandóan úgy érzi, hogy tizenötmillió ember sorsáért felelnie kell. Minthogy pedig lelkiismeretének tisztaságára és nyugalomra módfelelt féltékeny, biztonságot akar arra, hogy ebben az irányban minden lehető elkövetett. Ez az oka annak is, hogy soha el nem vesztíti a fejét.

„Egyszerű filozófia ez — mondotta a külügyminiszter — és úgy vélem, hogy minden közéleti férfi alkalmazhatja. Fia-tal korom óta sportolok és néhány, a sportéletben érvényes elvet átvettem közéleti tevékenységembe. Ha ténisz játékosom és 5:0 hátrányban vagyok, amikor az ellenfelemnek setballja van, akkor még mindig azt hiszem, hogy nyerni fogok és utolsó labdámat ugyanazzal a lendülettel ütöm, mint az első.”

„Egyéni dolgokat, egyéni szenvedélyeket igyekszek kikapcsolni az életemből. Ennek köszönhetem, hogy szikrány bosszúság nincs bennem. Ebben is nagy szerepe van a lelkiismeretemnek, amely azt parancsolja nekem, hogy teljesítem kötelességemet nem a multakkal szemben, hanem az állam és a nép jövőjével szemben. Tudom, semmi annyira nem meríti ki az embert, mint a bosszúság. Ha mégis bele kell bocsátkoznom egyéni dolgokba, akkor azelőtt a pillanattól kezdve megszűnnek létezni számomra, amikor azokat elintézem.”

„Nem iszom, nem dohányzom. Ez azonban nem jelenti, hogy aszkéta vagyok. Szeretem az életet, erősen átém és átérzem. Az élet élvezetét egyébként más területen aknárom ki: a munkában. Nem tördöm azzal, hogy milyen legendákat terjesztenek felőlem. Legendák születnek és elmúlnak, holnap újakat találunk ki az emberek, míg aztán a mesék egymást felfalják.”

„Egyszerű, szegény paraszttól származom. Hivatásom révén a háboru alatt és a háboru után a világ társadalmi életének legkimagaslóbb embereivel kerültem össze, mégis ha arra sor kerülne, én és feleségem nyugodtan kezdenénk egy olyan élethez, mint amelyből kikerültem.”

„Ebben rejlenek demokráciám gyökerei, amiben remélem, senki sem kételkedik és úgy vélem, hogy szociális érzelmem is kétségen felül állanak. Származásomból magyarázom nemzeti érzéseimet is. Ezek magától értetődő érzések és nem engedem, hogy ezeket valaki is érintse.”

„Nem új dolog számunkra a demokrácia. Történelmünk leghíresebb korszakai azok, amikor a demokráciáért harcoltunk és józan ember népe történelmének alapjait nem hagyhatja el. Államunk szociális strukturája is a demokrácia felé vezet. A kisemberek népe vagyunk, akinek fáj dalmában gyökerezik a mi önállóságunk. És megint a kisember fájdalom lesz az, ami ezt az államot fenn fogja tartani: és a kisemberek nagy tömegei fognak harcolni a demokráciáért. Így volt ez és így lesz a jövőben. Államunk demokratikus strukturája legerősebb érv minden diktatúra ellen.”

„Ha objektíve nézem a helyzetet, el kell ismernem, hogy minden nehézség ellenére jogunk van, népünket és államunkat a legfejlettebb demokráciák közé so-

Select Mozgó Select Mozgó

SORBEN AZ IGAZSÁG

főszerepben:
MALEC
(Buster Keaton)

Csütörtökön szenzációs premier:

A SZŐKE PÁRDU

a kolóniák exotikus életéről készült csodálatos film, főszerepben:
Jan Harlow és Clark Gable

rolni, amelyek bizonyára győztesen fog-
nak kikerülni a mai bonyodalomból,
bármilyen hosszantartók és súlyosak is
legyenek azok. Nagyon mélyre hatol az
erköcsi krízis, ha egy egész társadalom
átformálódik. Nekünk azonban tudnunk
kell, hová-merre haladunk. Nekünk újja
kell építenünk. Igaz, sok veszedelemmel
kell megküzdenünk, de a demokrácia po-
zitiv erő sokkal számosabbak és erőseb-
bek, mint a bomlasztó erők.

„A történelem soha nem tér vissza régi
helyére. Bármily elkeseredetten is harcol
a reakció a visszatérés érdekében, mindig

valami újat kell kiküzdeni és a fejlődés
megy tovább a maga útján Számunkra fon-
tos, hogy elkerüljük a káoszt és hogy
benső életünket ne engedjük befolyásol-
tatni a külföldi káosztól. Minden benső
problémánkat magunk fogjuk megoldani
és az idők során elérjük az osztályok és
pártok közötti egyensúlyt. A külföld felé
való kilátásaink nyugodtak.

„Azzal a lelki fegyverzettséggel, az
egyszerűségnek és függetlenségnek azzal
az érzületével kell visszautasítanunk a sza-
badságunk ellen törő tendenciákat, amely
évszázadok vihara ellen tudott harcolni”.

**Codos és Rossy harmincnyolc-
órás repülés után kényszerleszállást
végeztek Newyork repülőterén**

**A rossz légköri viszonyok miatt hiúsult meg a tervezett
világrekord**

Newyork, május 29. Codos és Rossy
18 óra 23 perces repülés után kénytele-
mek voltak földre szállani. A leszállás
a newyorki repülőterén történt. A le-
szállás után a két pilóta kijelentette,
hogy a tervezett világrekorddöntés a
rossz légköri viszonyok miatt hiúsult
meg. A tömeg a pilótákat nagy ünne-
pésben részesítette. A földetéréskor az
óceánrepülő világrekorderek gépe csak
nem tüzet fogott, mert nyitva felejtet-
tek a benzintartályt.

A világrekorderpilótáknak a Flloyd-
benneti repülőterén történt leszállá-

sukkor még háromezer liter benzin
volt gépükön. A két pilóta érkezését je-
lentette Demain francia légügyi minisz-
ternek, akitől új utasításokat várnak.
A pilóták előreláthatólag egy hétig ma-
radnak Newyorkban, ahol több bankett-
re hivatalosak.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Ner-
moze francia pilóta tegnap este 7 óra-
kor megérkezett a braziliai Natalba és
sikeresen felhőrdült, majd déli Atlanti óce-
ánt. A leszállás pillanatában készülé-
ke kigyulladt, de a pilóta lélekjelenlé-
te megmentette a biztos haláltól.

**Sulyos ítéletet szabott ki
a kolozsvári törvényszék a katona-
községi három gyilkosra**

Cluj-Kolozsvár, május 29. Az Uj Ke-
let tud.) Mult év november havában
három paraszt állított be a kolozsvári
ügyészségre: Szabó János, Popea Si-
mon és Popea István, akik elmondot-
ták, hogy Katona községi lakosok és
önként jelentkeztek az ügyészségen,
mert november 21-én meggyilkolták
Domokos Pál ugyancsak katonaközség
beli gazdálkodót. Vallomásukban el-
mondották továbbá, hogy Domokos hir-
hedt volt a faluban durvaságáról és
kötekedő természetéről. Hármán elha-
tározták, hogy becsületre tanítják a
falu rémét. November 21-én késő éjsza-
káiig hármán a kocsimában iddögál-
tak, kissé ittas állapotban voltak már,
amikor elhagyták a kocsimát és Domo-
kos háza felé indultak. Be akartak
menni a házba, de időközben észrevet-
ték, hogy a „falu réme” háza mellett

az egyik szénakazal aljában fekszik.
Hármán rárontottak az alvó emberre
és közülük Szabó János furdós bottal
az alvó felé ütött. Mint az ügyészsé-
gen bevallották, a szerencsétlen ember
egyszer felhőrdült, majd utána elesen
desedett. A gyilkosok ezután hazatér-
tek s másnap jelentkeztek a kolozs-
vári ügyészségen.

A kolozsvári törvényszék IV. szek-
ciójának Cojocariu tanácsa ma hozott
ítéletet a három gyilkos paraszt ügyé-
ben. A bíróság bebizonyítottak látta
az előre megfontolt szándékot és ezért
Szabó Jánost, aki a gyilkos ütést mérte
Domokosra, 15 évi fegyházra, míg a
segítségére jövő Popea Simont és Po-
pea Istvánt 10-10 évi fegyházra ítél-
ték. Az ügyész tudomásul vette az íté-
letet, míg az elítéltek enyhább ítélet-
ért fellebbeztek a táblához.

Megjeleni!

Rejtélyes Adolf

Megjeleni!

tragikomikus éposza, illedelmes jambusokban, kellemes rövidséggel, melyben
megvagyon énekelve a braunauj mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra
alsó fokától a kancellári székig.
Zsidóknak föltöbb javallva írta:
Salamon László
Egyszerre fog sirni és nevetni rajta!
Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvostálya útján. Ára 20 lej és portó.

**A mozisok élesen tiltakoznak
a tervezett új moziadók ellen**

Tönkretenné az ipart és növelné a munkanélküliséget

Cluj-Kolozsvár, május 29. Közölte az
Uj Kelet, hogy a kormány a nemzeti
filmipar megteremtése érdekében új
taxákat akar bevezetni, ami a közön-
ségnek olyan megterhelését jelenti,
hogy a moziátogatók száma föltétle-
nül jelentősen csökkenne, ami viszont
a moziipart károsítaná nagyon érke-
nyen. A leromlásnak ebben a láncola-
tában nemcsak a kultúra veszítene és
nemcsak a mozisok mennének tönkre,
hanem az állam jövedelme is megesap-
panna, úgyhogy a kormány a kívánt
cél aligha tudná elérni.

A filmipar érdekeltjei amely az
Egyesült Filmházak Szövetségében tö-
mörültek, állást foglaltak ebben az ügy-
ben s sérelmeikről memorandumot dol-
goztak ki, amelyet eljuttattak Mavrodi
alminiszterhez.

A memorandum így szól:
A közvélemény tudomást szerzett a
lépésekről, melyeket a minisztertanács
— vagyis az elnökség mellett működő
alminiszteri sajtó — tett a román film
érdekében.

Könnnyen érthető, hogy e probléma
ilyetén való feltevése ellen — vagyis
egy olyan akció megindítása, melynek
az a célja, hogy megteremtse a román
nemzeti filmipart — senki sem emelhet
kifogást. Sőt mondhatjuk, hogy erre
mindannyian törekszünk, sőt azt kíván-
juk, hogy ezen szép cél kivételét ne ki-
sérje balsiker.

Ez okból, már kezdettől fogva, mind
azokkal együtt, akik a mozgószínházak-
kat egyszerű propagandá-eszköznek
tartják, kívánjuk mi is egész lelkiünk-
ből, hogy megvalósuljon és megszüles-
sen a román film, amely imperatív kí-
vánta a nemzeti kulturának.

Mavrodi alminiszter ur pontjait véve
alapul, meg fogjuk világitani ezen prob-
lémát. Tesszük ezt különösen azért hogy
módot adjunk és segítséget nyújtsunk
egy megfelelő, alapos megoldás megta-
lálására.

ként nagyon meg fog csökkenni, mert
ennek következtében a behozandó fil-
mek számát is redukálják.

Ne felejtse el alminiszter ur, hogy el-
tekintve attól, hogy ezen illeték léte
sítése teljesen jogtalan, a mozgószínhá-
zak, melyek amugy is annyira meg-
vannak nyomorítva a sok illeték miatt,
egyszerien meg fognak szünni, mert
nem jövedelmeznek semmit.

Az egész világ tudja, hogy egy fil-
mpar megalkotásához stúdiók szükségesek.
És a technika minden modern vívmányá-
val felszerelt stúdió nem nyolc, se nyolca-
van, hanem kétszáz millióba kerül, hogy
elérhesse a külföldi stúdiókét. Tehát
hát az államnak legalább husz évre len-
ne szüksége, hogy ezen adóból, amelyek a
kereskedelemnek egyik ágát megbénítá-
nak, megfelelő alapot teremtsen.

Nem kétséges, hogy az alminiszter urat
jóakarát vezítte, de rossz információk
alapján a eszlágokból vett egy számot,
állítván, hogy a külföldről behozott fil-
mekkel a filmházak 340 milliót vesznek
be. A hiba abban rejlik, hogy a valóság-
ban maximum 70-80 millióról lehet szó.
Ennek ellenében ezen behozatal az állam-
nak, melyet éppen Mavrodi alminiszter
ur képvisel, kb. 400 milliót lejt hoz kül-
lönböző taxákból (kontingentálás, vám,
forgalmi adó, 25 százalékos látványossági
adó minden belépőjegy után, a szerződés-
sek felülbélyegzése, egy a vételnél, mint
az előadásnál, direkt és indirekt adók,
stb.). Magától értetődik, hogy eskis min-
den kereskedelmi érzékét nélkülöző or-
szág fog lemondani egy ilyen évi bevétel-
ről, mely 400 millióból áll, azért, hogy
a valóságban 8 milliót szerezzenek, amely
összeg megszerzése azonban még nagyon
problematikus.

Román híradó

Azok részére, akik a filmüzem körül
még csak kezdők, teljesen téves inter-
pretálásra adna okot az, ha kötelezővé
tennék a román híradók vetítését az
ország határain túl működő mozgó-
ban. Köztudomásu, hogy egy híradó
a világ minden táján történő esemé-
nyek visszaadása egy bizonyos megha-
tározott időben és célja, hogy világsze-
ményeket mutassanak be. Így volt ez
mostanáig a híradókkal amelyekben
más események keretében néhány ha-
zámban előforduló esemény is látható
volt, mely események a külföldet is ér-
dekelték. Tehát ilyen értelemben léte-
zik is román híradó, melyeket a nagy
filmházak készítenek olyan techniká-
val, melyet mi egyhamar nem tudunk
megszerezni. Egy román híradó készí-
tése talán propaganda célokra alkalm-
mas volna az országban — de nem len-
ne vetíthető az idegen országokban,
esakis valamilyen különös esemény
kapcsolatában.

Tehát a *Román híradó* készítése már
eleve is el van ítélve és köteleességünk
nek tartjuk ezt a hibás számítást már
most leszögezni.

Szinkronizálás

Egy másik probléma a román nyelvre
való szinkronizálás. Megfelel a valóság-
nak, hogy ezt bevezették Olaszországban,
Csehszlovákiában, Franciaországban és
Magyarországon. De azt elfelejtették meg-
említeni, hogy erről már minden ország
lemondott, kivéve Olaszországot, de itt is
már lemondanak a szinkronizálásról. És
pedig azért, mert legalább tízszer akkora
közönség, mint amilyen a miénk, rossznak
tárgyalta. Természetesen minden román öv-
vend annak, ha románul hall beszélni a
filmben, de még a legnagyobb hazafi is
el fogja ismerni, hogy nagyon különös
hatása lesz annak, amikor a svéd Greta
Garbo románul fog beszélni, vagy pl.
Maurice Chevalier a Cristian Vasile slá-
geréit a „Casino de Paris”-ból románul
énekelni, vagy amikor Ramon Novarro
szereplő vallomását mexikói környezet-
ben román nyelven tenné meg.

Ismételjük: nincs az országban egy
olyan igaz ember, aki ne kívánná a ro-
mán filmipar megteremtését.

Természetesen mi leszünk az elsők, a
kik harcolni fogunk ezen eszmény meg-
valósításáért. De a filmipart az államnak
kell megteremténie vagy pedig privát
emberek után, akiknek megfelelő tőke
áll rendelkezésükre, hogy biztosítsák ez-
által a megfelelő sikert és a román film-
ipart ugyanolyan nivóra emeljék, mint a
külföldieké vannak.

A tervek megvalósítása esetén a film-
házak lassanként likvidálni fognak és el-
bocsátják majd személyzetüket. A moz-
gószínházak be fognak zárni, mert csak
régifilmeket fognak bemutatni, melyek
egyáltalán nem fogják a közönséget von-
zani. Tehát ennek eredménye csak az len-
ne, hogy növelné a munkanélküliek szá-
mát és tönkretennének egy iparágat. Az
állam is egy nagyon fontos bevételtől
lesz megfosztva, mert az a problematikus
nyolc millió lej sohasem fogja kompen-
zálni a biztos négyszáz milliós bevételt.

Számítási hibák

A nemzeti filmipart, úgy gondolja
az alminiszter ur, meg lehet alapítani
azzal, hogy minden cenzurán átenge-
dett film métere után 10 lej kell lejt-
zenni. Ez ellentétben áll a filmházakkal
már előzőleg megkötött szerződésekkel
(Az önkény ebben a tekintetben már
olyan messzire ment, hogy régen a
cenzura által aprotált filmeket vissza-
tartották, csak azért, hogy ezen jogta-
lan illeték megfizetését követeljék.)

Az alminiszter ur azt hiszi, hogy
ilyen módon egy éven belül 8 millió
bevételre tesz majd szert. De elfelejti
azt a lehetőséget — és mi ezt biztosan
tudjuk — hogy nagyon sok mozgó be-
fog csukni és a 10 lejes illeték méterén

Földi Mihály: A csábító. A magyar
irodalom élő jelesei közül kimagasló
Földi Mihály izmos tehetségu alakja.
Műveiben nemcsak az érdekes és izgal-
mas mesészöveg, plasztikus jellembrá-
zolás, hanem a gondolatok mélysége és
az egész koncepció világnézeti magaslata
dominál. Ragyogó szerelmi regény „A
csábító” és mégis súlyos a benne lüktető
qualitásoktól. A regény új propaganda
kiadása vászonkötésben a korábbi 320 lej
helyett, most 80 lejért kapható, az Uj Ke-
let könyvostályában, az összeg és por-
tóköltség előzetes beküldése mellett vagy
utánvétel.

**R
köz**

Arad, május.
Nagy konferenciát
helyiségeiből több
reglett ösze Arad
renciára és az ar-
óriási érdeklődés
sokat.

Az ünnepélyes
turpalota díszter-
vül imponáló ker-
nül. A Szövetség
ber és magyar n
meg a konferen-

— Barmievah-
sze — mondotta
hármievah.konfer
elhívatottságának
hogy szembenézze
kal, amelyeknek
te a világon sub
között élnek a z
egyre mélyül és z
ölt a zsidó egzi-
omlása. Erdélybe
nyamatnak a sul
zsidóság számára
válnk a zsidó lét,
re csak a cioniz-
tud ma feleletet.

— Örömmel áll
hogy a mi erdélyi
nem kezdtek ki a
harok, melyeknek
snyilódnak a többi
galmat. Nálunk n
differenciákat és
zött, amelyek a l
ják a mozgalom
portok és frakci-
működés lehet e
nista munka zá-
-

Vermes Ernő
pét és jelentőség
életében. Hangs-
produktív alija
hogy a cionista s
felkészült, fiatal
szágepítés száma
együttműködésre
kat.

A viharos tap-
nyító után dr. M
társelnöke emel-
nyelvű beszédbe-
cát. Hangsúlyo-
nak lojalitását e
indítványára a
hogy üdvözölő
uralkodójához.

A testületet
Dohány Sándor
csoport elnöke
szavakban kösz-
aradi cionisták
bankigazgató a
Helén a Zsidó-
né az aradi W
Makkabi szöve-
konferenciát.

Ezután Mic-
gyülési képvisé-
les közepette. E
ciát az ókirály-
vében, majd j
Hangsúlyozza,
megdönthetle-
és ma azok is
got, akik évtize-
tattak a zsidó s
cionizmus a zs-
dási lehetősége
a zsidó bevánd-
szág lezárta k
egyetlen reme-
Hangsúlyozta,
ehalucit font-
Végül összefe-
zsidó eröket.

Bató Lajos
gos főirodáján
után a konferen-
rektóriumra ne

Rendkívüli impozáns keretek között zajlott le az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség 13-ik konferenciája

Arad, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Nagy konferencia volt, Erdély különböző helységeiből több, mint 300 delegátus se-reglett össze Aradon a 13. cionista konferenciára és az aradi zsidó társadalom is óriási érdeklődéssel kísérte a támadkozásokot.

Az ünnepélyes megnyitó az aradi kulturális palotában zajlott le rendkívül impozáns keretek között. Vermes Ernő, a Szövetség elnöke nagyszabású héber és magyar nyelvű beszédrel nyitotta meg a konferenciát.

Vermes Ernő elnöki megnyitói beszéde

— Barmievah-konferenciára ültünk össze — mondotta a Szövetség elnöke. — A barmievah-konferencia felelősségének és elhivatottságának teljes tudatában kell, hogy szembenézzünk azokkal a problémákkal, amelyeknek megoldása vár rá. Szeretne a világon sulyos, kritikus viszonyok között élni a zsidó tömegek. A válság egyre mélyül és egyre nagyobb méreteket ölt a zsidó egzisztenciák tömeges összeomlása. Erdélyben is látjuk ennek a folyamatos sulyos méreteit. Az erdélyi zsidóság számára is egyre nyomasztóbbá válik a zsidó lét, melynek égető kérdéseire csak a cionizmus és csak Palesztina tud ma feleletet adni.

— Örömmel állapíthatjuk meg azonban hogy a mi erdélyi cionista mozgalmunkat nem kezdték ki azok az áldatlan testvérharcok, melyeknek romboló hatásai alatt szynlődnék a többi országok cionista mozgalmait. Nálunk nem látjuk azokat a nagy differenciákat és ellentéteket a pártok között, amelyek a legtöbb helyen megbénítják a mozgalmat fejlődését. A cionista csoportok és frakciók közötti békes együttműködés lehet csak az eredményes cionista munka záloga.

Vermes Ernő után Palesztina szerepét és jelentőségét méltatta a zsidó nép életében. Hangsúlyozta az egészséges és produktív alija fontosságát és kifejtette, hogy a cionista szervezet legfőbb feladata felkészült, fiatal aliját biztosítani az országépítés számára. Befejezésül testvéri együttműködésre hívta fel a delegátusokat.

A viharos tapssal fogadott elnöki megnyitói után dr. Nobel Sándor a Szövetség társelnöke emelkedett szóásra és román nyelvű beszédében üdvözölte a konferenciát. Hangsúlyozta az ország zsidóságának lojalitását és hűségét a trón iránt és indítványozta a konferencia elhatározta, hogy üdvözlő táviratot küld az ország uralkodójához.

A testületet üdvözléseinek sorát dr. Dohány Sándor, az aradi cionista helyi csoport elnöke nyitja meg és lendületes szavakban köszönti a delegátusokat az aradi cionisták nevében. Lakatos Aladár bankigazgató az aradi hitközség, Gross Helén a Zsidó Nőegylet, Anhalzer Ignác né az aradi Wizo, dr. Salamon Béla a Makkabi szövetség nevében üdvözlik a konferenciát.

Michel Landau üdvözlő beszéde

Ezután Michel Landau volt országgyűlési képviselő szólalt fel lelkes ünnepi közepette. Héberül üdvözlő a konferenciát az ókirályság cionista szervezete nevében, majd jiddisül folytatja beszédét. Hangsúlyozza, hogy a cionizmus ma már megdönthetetlen igazsága a zsidó életnek és ma azok is felismerik ezt az igazságot, akik évtizedeken át ádáz harcot folytattak a zsidó nemzeti mozgalom ellen. A cionizmus a zsidókérdés egyetlen megoldási lehetősége. Palesztina az első ország a zsidó bevándorlás számára. Minden ország lezárta kapuit és a zsidó tömegek egyetlen reménye Palesztina maradt. Hangsúlyozta az ifjúsági nevelés és a chalucint fontosságát az országépítésben. Végül összefogásra hívja fel az összes zsidó erőket.

Bató Lajos dr. a KKL bukaresti országos főirodájának vezetője üdvözölte ezután a konferenciát a Keren Kajemet direktóriumának nevében. Héberül kezdte be-

szédét, majd magyarul folytatta és eredményes munkát kívánt a delegátusoknak.

A hallottak emlékezete

Dr. N. M. Gelber professzor a Keren Hajjesszod üdvözlését tolmácsolja héberül, majd dr. Nobel Sándor tartja meg nagyszabású emlékbeszédét az elmúlt év halottai fölött.

— Elsősorban az élő halottakra kell gondolnunk. Azokra a páriákra, akik Németország sötét börtöneiben és kínzókamráiban szynlődnék és akiket földönfutóvá tett az antiszemitizmus örökléte.

Ezek a mi ismeretlen hőseink, akiknek sorsa 17 millió zsidó lelkét tölti ma be.

Ezután Herzl Tivadarról emlékezett meg frappáns szavakban, a vezér halála-

nak harmincadik évfordulója alkalmából, majd a cionista mozgalom elmúlt évi halottairól szólva, elsősorban dr. Chaim Arlosoroffról emlékezik meg. Kegyeletes szavakban méltatja az elhunyt fiatal vezető nagyszerű egyéniségét és a nagy vesztéséget, mely tragikus halálával érte a zsidó népet. Megrázó szavakban érzékeltette a zsidó nép gyászát és fájdalmát: Leo Mozkin elhunyt fölött, aki pótolhatatlan irt hagyott a zsidó jogokért való harc mezején.

Majd az erdélyi cionizmus halottairól emlékezett meg: Fischer Lipótról és dr. Kohány Rezsőről, végül a tibériási katasztrófa áldozatainak adózott kegyeletes szavakban.

Dr. Gelber expozejája

Nobel Sándor megrázó erejű emlékbeszéde után dr. N. M. Gelber emelkedett szóásra és nagyszabású expozejában vázolta a cionizmus világpolitikai helyzetét.

Mindenekelőtt rámutat a galuti zsidóság rendkívül válságos helyzetére. Az örökké vándorló zsidó kérdése a barbár brutál sok által sújtott zsidó kérdése lett. A zsidókérdés megrendíthetetlen tény lett és minden asszimilációs és emancipációs kísérlet a mesék birodalmába futott. A nemzeti szocializmus ott kísért minden zsidólakta ország fölött. Az antiszemitizmus egyre nő és erősödik az egész világon. A kisebbségi jogok védelméről szóló törvények gyakorlatilag nem vonatkoznak a zsidókra, mert hiányzik egy szomszédország, amely ennek a népnek a hazája lenne. Ez a nép szétszórtan él, hazátlanul az egész világon. Ezzel az állapottal szemben fel kell venni a defenzív harcot. Ez a feladata a zsidó világ kongresszusnak, mely a cionizmusnak egyik fontos kérdését képezi. Nem engedhetjük, hogy akár Németországban, akár más országokban gettókba szorítsanak bennünket. Csak a zsidó megújulás, a nép nemzeti reneszánsza oldhatja meg a mi kérdéseinket. Csak a zsidóság-hoz való öntudatos visszatérés kompenzálhatja azt a sok megaláztatást, ami a galutban jutott népünk oszáltyrészévé.

— És most beszéljünk Erec-Jisráél-ről. Ha a mandatárius hatalom nem is respektálja jogos követeléseinket, ez még sem jelent okot a kétségbeesésre. Ahogy Ben Gurion mondotta néhány nappal ezelőtt az ekzekutív nevében, a kormánnyal alapvetően kell tisztáznunk a helyzetet, miután Palesztina egyre jelentősebb tényező lesz nemcsak zsidó, hanem nemzetközi szempontból is. A zsidókérdés sulyosabb, mint valaha és ténylegesen nemzetközi jellegű lett. A zsidókérdés és a zsidó tömegek sulyos helyzete a palesztinai zsidó telepítés gyors megerősítését követeli már csak azért is, mert komoly politikai komplikációk kísértének a világon, különösen a Közelkeleten. Politikailag csak úgy érvényesülhetünk, ha az egész zsidó világ zárt sorokban a Jewish Agency mögé áll és ha tartózkodni fogunk politikai külön akcióktól, amelyeknek kalandos kimenetelre lehet. A politika ilyen esetekben sokkal kényesebb dolog, sem hogy megengedhetők volnának különböző extravaganciák felelőtlen és illetéktelen tényezők részéről. A cionista mozgalom egységes vezetésének és akcióképességének kérdése, ma égetőbb, mint valaha. A legutóbbi Akcióbizottság sajnos meghiusult e z az egység, jóllehet felismerte mindenki a zsidó nép nagy nyomorát és szükségét. A béke és az egység megteremtésének feladata elsősorban az általános cionistákra és mindazon elemekre vár, akik a cionizmusban produktív és konstruktív palesztinai politikára irányuló törekvést látják. Terrorral és zavaros állapotok előidézésével nem tudjuk többre vinni a cionizmus ügyét. A palesztinai prosperitás ellenére sem téveszthetünk szem elől bizonyos jelenségeket, amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy építőmunkánkat eltérítsék tulajdonképpeni fejlődési útjáról. A legfontosabb kérdése a mi munkánkban a nemzeti és a magán kezdeményezés problémája.

gazdaság fejlődése elképzelhetetlen volna, ha a Cionista Szervezet a Nemzeti Alapok útján nem teremt meg azokat az előfeltételeket, amelyek döntő momentumai a palesztinai zsidó építőmunkának és még évtizedekig döntő tényező lesz az országépítésben. A Keren Kajemet és a Keren Hajjesszod uttóró munkát végezték Palesztinában, mely nélkül lehetetlen lett volna a magángazdasági tevékenység fejlődése Palesztinában. A nemzeti alapok által finanszírozott zsidó kolonizáció és intézmények nem előfeltételeit, hanem megalapozott bázist teremtettek a magán gazdaság számára.

Beszédének további során dr. Gelber kifejtette, hogy zsidó munka nélkül nincs zsidó építés és nincs zsidó reneszánsz Palesztinában. A zsidó munka mellőzése és nemzsidó munkaerők alkalmazása az angol kormányt is a munkásbevándorlás megszigorítására indítja. Ezután behatóan foglalkozik a chalucint és a munkáskollektívák jelentőségével a zsidó építőmunkában. Rámutat arra, hogy a kollektívum már csak az önszegély szempontjából is szükséges van a chalucifjúságnak és ezt az életformát ma azok is magukévá teszik, akik különben elvetnek mindenféle szocializmust.

Végül hangsúlyozza azokat a nagy lehetőségeket, melyek a zsidó nép előtt állnak Palesztinában és az összes konstruktív erők összefogására hívja fel a cionista mozgalom összes rétegeit.

— Mi vagyunk az a nemzedék, mely hivatva van az utolsó sanszát a zsidó népek megvalósítani: Palesztinát zsidóvá tenni.

Dr. Gelber nagyszerű expozejája után a konferencia tisztikarának megválasztására került a sor, amely a következőképpen alakult meg: Elnök: Dr. Nobel Sándor, társelnökök: Nuszbaum Sámuel, dr. Szegő Ernő, dr. Róth Dersóné, dr. Dohány Sándor. Elnöki tanács tagjai: Fonn Sándor, Grünberger József, Jámbor Ferenc, Abrám József, dr. Halmos Brunó, dr. Halász László, dr. Engelberg Dezső. Főtákar: Weinberger Nándor. Állandó választmány elnöke: Dr. Markovits Ignác, előadója: Reiter Ernő, igazolóbizottság előadója: Riesel Jakab. Jegyző: Klepner Ferdinánd.

Az ünnepélyes megnyitói ülés Vermes Ernő zárószavaival és a Hatikva hangjaival ért véget emelkedett, lelkes hangulatban.

Vermes Ernő elnöki expozejája

Délután 3 órakor kezdődtek meg dr. Nobel Sándor elnöklése alatt a konferencia érdemleges tárgyalásai. Dr. Nobel elnök ismerteti a konferencia napirendjét, majd Vermes Ernőnek, a Szövetség elnökének adja át a szót, aki bevezető expozeját tart az általános vitához. Vermes Ernő rámutat arra, hogy az erdélyi cionista mozgalom nemcsak hogy nem fejlődött vissza, hanem előbbre jutott a fejlődés útján. Néhány adattal és megjegyzéssel egészíti ki a szervezeti jelentést, majd rámutat azokra a nehézségekre, amelyek a fokozottabb és eredményesebb szervezeti munka útjában állottak. Hiányzott a fegyelem, voltak azonban helyi csoportok, amelyek teljesítették kötelességüket. Az igéret adásában rendkívül nagy lelkiük voltak. A megvalósítás természetesen messze esik az igéret nagyságától. Végzetes hiba igéreteket tenni azoknak teljesíthetőségére hiányában. Ezek az ítéletek szívvel jönnek. Egy apa szívéből, aki szereti gyermekét. Nézzék meg a szervezeti hozzájárulásokat és állítsák szembe azokat a tett igérettel. Követelni ugyancsak tudtak az egyes csoportok. De hogy miből teljesítse a központ a követeléseket, azzal senki sem törődött. A jogokhoz kötelességek is járulnak. Voltak esetek, amikor egyes csoportok szabotáltak a határozatokat. Egy vezetőség ellen lehet harcolni, de nincs helye a szabotásnak.

— A pártarcok is kezdik befészkelni magukat a mi életünkbe. Nem becsültes cionista az, aki a pártérdekeket fölébe helyezi az egyetemes cionista érdekeknek. Tisztelnem és becsülöm a Mizrachit. Nem hinném, hogy volna cionista, ki perhorezkálja a zsidó vallást. Különbségek azonban léteznek, mint ahogyan egy családban is léteznek felfogásbeli eltérések. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy a köz épületét romba döntsük.

— Az alja kérdéséről szólva be kell ismernünk, hogy sokszor helytelenül járunk el. Olyanok mentek ki Palesztinába, akiknek nem szabad lett volna partra tenniük a lábukat. Láttunk olyanokat, akik otthagyták a mezőgazdasági közösségeket, mert a városban 10 piasztarral többet kereshetnek. Voltam Kfar Gideon-

ban s mindössze 10 családot találtam ott. És láttam a kibucokat is. A Mizrachit és a Hanoar Hacioni sorait ugyancsak megbontotta a városba való özönlés. Engem senki sem vádolhat pártoskodással. Ezt a folyamatot azonban sulyos hiba volna takarni. A legderekabban álltak meg a helyüket Kfar Szabában a Hasomer Hacoir erdélyi chaluciai, akik megmaradtak a földön. Az Aviva Barisszia a német chalucokkal társult össze. Ez a kísérlet sikerrel is járt és Gederában konszolidálódott az A. B. kibuc. A Barisszia 25 dunam földet kért a Keren Kajemet főirodájától és kötelezte magát, hogy a rendes kvótán kívül 400 fontot fog felhozni a KKL javára Erdélyben. Ezt a vállalkozást mindannyiunk szimpátiája kell, hogy kísérje.

Befejezésül felelősségteljes komoly munkára hívja fel a konferenciát. Ezután kezdetét vette az általános vita, melyet lapunk holnapi számában fogunk ismertetni.

JÉKSZEKRÉNYT,

modern és garantált
hűtőképeségűt készítő
GRÜN WALD JAKAB
fémipari üzem CLUJ,
Calea Decebal 23.
Elsőnyös vidéki szállítás

Állandó énekkarunkba
jóhangú zeneértő
tenoristákat keresünk

Jelentkezni Rabetz B. főkantort urnál
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 54. szám alatt
lehet.

oznak ellen

nélküliséget

eg csökkenni, mert a a behozandó fil-

kalják.

niszter ur. hogy el

ezen illeték léte

an, a mozgószinhá

is annyira meg

sok illeték miatt,

ak szünni, mert

semmit.

na, hogy egy film-

stúdiók szükségese

modern vívmányá

mod nyolc, se nyolc

allióba kerül, hogy

stúdiók nivóját. Te

ább husz évre len

adóból, amelyek a

ágát megbénítá

beremtsen.

az adminisztrator

rossz információk

eltelt egy számot,

ldről behozott fil-

40 milliót vesznek

ik, hogy a valóság

millióról lehet szó.

behozatal az állam-

avrodí adminiszter

llyőt lejt hoz kü

ingentálás, vám,

kos látványossági

után, a szerződés

y a vételnél, mint

és indirekt adók,

hogy eskák min

ket nélkülöző or

ilyen évi bevétel

áll, azért, hogy

szerezzenek, amel

ban még nagyon

SPORT

Kemény küzdelemben a haggibborista
Erős László hetedik lett az országos
kardbajnokságban

Cluj-Kolozsvár, május 29. A vasárnapi törbajnokság után, hétfőn a késő esti órákban fejezték be az országos kardbajnokságot, mely szokatlanul kemény küzdelem volt. Az ország legjobb kardvívói magában foglaló mezőnyben a Haggibbor újabb sikert aratott Erős László révén, aki 5 győzelemmel és 41 kapott tussal a hetedik helyen végzett. Hejerejtése bizonyította, hogy nem érdemtelenül foglalja az ország legjobb kardvívói között.

A kardbajnokság eredményeiről alábbi táviratunk számol be:

Bucuresti-Bukarest, május 29. A nemzetközi kardbajnokságban tizenkét induló közül első lett Slavescu főhadnagy 9 győzelem, 33 kapott tussal. Második dr. Man Universitatea 8 gy. 45 t. Harmadik Drogeanu 8 gy. 44 t. Negyedik Radulescu kapitány 8 gy. 46 t. Ötödik Csipier Szat. már 7 gy. 37 t. Hatodik Szatmári 6 gy. 42 t. Hetedik Erős László Haggibbor Kolozsvár 5 gy. 41 t. Nyolcadik Roxin Cris. sana 4 gy. 48 t. Kilencedik Szántay NSE 4 gy. 49 t. Tizedik Dobra hadnagy 3 gy. 49 t. Tizenegyedik von Helberg 1 gy. 53 t. A verseny tíz óra hosszat tartott és ez alatt 72 asszót bonyolítottak le.

Mit ír a külföldi sportsajtó a cseh-román mérkőzésről?

A külföldi sportsajtóban hatalmas visszhangra talált Románia európai viszonylatban is sikerként elkönnyelhető 2:1-es eredménye. A lapok általánosságban elismerik, hogy a román csapat jobb volt, mint a cseh és a mérkőzést két góllal kellett volna nyernie. Magyarország legnagyobb sportlapja a cseh-román mérkőzésről a többek között a következőket írja:

„Románia rettenetes erővel fektet a játékba, rengeteget támadt, annyi volt a helyzete, hogy akár háromgólos előnyt is szerezhetett volna. A csehek viszont olyan gyenge formát mutattak, hogy egy esetleges 3:0-as vezetést semmiesetre sem tudták volna a második félidőben kiegyenlíteni. Románia csapata meglepő gyors volt, teljesen egyenrangú ellenfele Csehszlovákiának.”

Nem kétséges tehát, hogy Románia a mérkőzést meg is nyerte volna, ha kevesebb kísérő több morális érzékkel és biztossággal válogatta volna össze a román csapatot. Hogy ezt a mérkőzést nem a román csapat, de a vezetők veszítették el, az minden vitán felül áll.

Hétfői futballeredmények

Temesvár. Kinizsi—WSC (Bécs) 2:2 (2:2).

Petrozsény. TAC—Zsiul 6:2 (1:1).

Arad. AMTE—FC Wien 1:1 (0:0).

Lugos. TMTE—LMTE 5:3 (3:1).

A Nemzeti Bajnokság
jelenlegi állása:

A, csoport	
Crisana	11 7 3 1 27 12 17
Kinizsi	12 8 0 4 29 19 16
Venus	12 7 1 4 31 21 15
Universitatea	12 6 1 5 28 17 13
AMTE	11 5 2 4 20 19 12
CFR	10 5 1 4 20 13 11
Brasovia	12 1 2 9 16 44 4
Tricolor	12 1 2 9 11 38 4

B) csoport	
Ripensia	12 9 2 1 47 13 20
Unirea Tricolor	11 9 2 3 40 19 20
NAC	13 8 2 3 43 17 18
Juventus	11 6 2 3 22 18 14
Gloria CFR	11 5 2 4 29 27 12
Romania	13 5 2 6 23 23 12
Mures	14 1 2 11 15 53 4
Seimii	14 0 2 12 7 56 2

Sportsajtó a labdarúgó világbajnokságon. Az olaszországi futballvilágbajnokságra 24 országot 249 újságja küldött külön tudósítót. A listán szerepel Olaszország 38, Franciaország 27, Németország 23, Csehszlovákia 19, Svájc 18, Hollandia 16, Spanyolország, Magyarország és Belgium 12, Jugoszlávia 9, Svédország 7, Ausztria 6, Románia 5, USA 4, Argentína 3, Törökország és Luxemburg 2, Bulgária, Lengyelország, Anglia, Vatikán állam, Görögország, Tunis és végül Venezuela 1—1 újsággal.

ÉG-FOLD a különbség az egyszerű és a technika legújabb vívmányával Clujon CZINK-nél tisztított, festett ruhák között!

KÖZGAZDASÁG

A földművelésügyi vezérigazgatóság
jelentése az ország gabonatermes
helyzetéről

Bucuresti-Bukarest, május 29. A földművelésügyi minisztérium vezérigazgatósága a gabonatermes helyzetéről a következő hivatalos jelentést adta ki:

A buzatermes 25 százaléka a rossz időjárás következtében elpusztult. A főbbi buzatermes nagy részének is elpusztulófélben vannak a gyökerei. Az ideiglenes termés az eddigi kilátások szerint ötven százalék körül marad a tavalyi mögött. A termés minőségileg is sokkal rosszabb a tavalyinál.

Tengeri termésben eddig még nem volt jelentősebb kár. Az ideiglenes tengeri termés körülbelül a múlt évvel egy vonalon áll. Amennyiben az esőzések folytatódni fognak, jó termésre van kilátás.

A nagy szárazság következtében azonban az ország szinte nagymennyiségben

bevetett zab háromnegyedére elpusztult. A termés megmaradt részének megmentése kétséges.

Árpában gazdag termésre van kilátás. Hasonlóan gazdag gyümölcstermés is várható, miután az összes gyümölcsfajták közül csak a szilva egyrésze pusztult el. A szőlőtermés is gazdag lesz.

A földművelésügyi vezérigazgatóság szerint az ország gabonaállományának helyzete egyáltalán nem kétségbeesítő.

A buzatermes elegendő lesz az ország belső szükségleteinek kielégítésére, de valószínűleg exportra nem fog az idén sor kerülni.

Az esőzések eddig nem voltak általánosan jellegűek és kielégítőek. Csak itt-ott esett szórványosan az eső. A várható esőzések megindulásával számítani lehet a termés kilátások javulására is.

Hanyagság
Látszólag csak
kis tévedés!

De milyen
súlyosak a következményei!

Igen! Elfelejtette megújítani a sorsjegyemet és most egy milliót nyert!

Képzelve el saját magát annak szerencsétlenek a helyében, az elfelejtette megújítani a sorsjegyet. Problája meg csak egy pillanatig beleélni magát a szerencsétlenek szomorúságába, elkedvetlenedésébe.

Ha nem akarja ugyanezen lelki kinszenvedést kiállani, ha teljes egészében akarja élvezni szerencsését, azonnal ujjtsa meg sorsjegyét.

Az állami sorsjáték 2 osztálya több nyereményt oszt szét, mert az új tervben megálapított nyereményeken kívül huzzák azt az egy milliós jutalmat is, amely az első osztály húzásánál nem soroltatott ki.

MÉG VAN IDEJE !!

Rendelje meg postán szerencsesorsjegyét
BANCA ILIESCU-nál, CLUJ

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.

Cluj, Piața Unirii 20.

Telefon: 40.

Főelárusítóhely:

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.

Telefon: 759.

Főelárusító: RÉVÉSZ ERNŐ Tg. Mures

Tőzsde

Cluj-Kolozsvár, május 29. Az árakban állandó emelkedés várható a rossz termés kilátások következtében. Buza 76.77 kg., 480—500, tengeri 460—470, árpa 235—240, rozs 340, zab 320.

Galac, május 29. Buza 76—77 kg. 475, árpa 170, zab 250, rozs 300, tengeri 190.

Külföldi gabonátörsdek

Szikagó, május 29. 93.75, jul. 92.25, szeptember 91.50, tengeri jul. 54.37, szept. 56.12, zab jul. 37.87, rozs jul. 59.62, szept. 61.50.

Liverpool, május 29. Buza május 4.05.37, jul. 4.07.12, okt. 4.10, dec 4.11.25

Winnipeg, május 29. Buza május 74, július 75., október 76.50.

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde. Zürich 32.30—32.70, Párizs 658.50—663.75, Newyork 99.15—109.15, London 507—517, Brüsszel 23.35 23.60, Milánó 8.50—8.75, Prága 4.13, Berlin 39.30—40.30, Amsterdam 67.50—68.25, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 19.—, Bécs 23.85, Pengő 29.24, Stockholm 27, Madrid 13.80, Osló 26.50, Koppenhága 23.50.

Zürichi tőzsde. Bukarest 3.08, Amsterdam 208.50, London 15.65 és fél, Berlin 120.90, Newyork 3.07 egynegyed, Párizs 20.29 és fél, Milánó 28.15 és fél, Belgrád 7.00, Bécs 73.02, Prága 12.80 egynegyed, Varsó 58.10.

Amikor

Kortörténeti

Bucuresti-Bukarest (Uj Kelet tud.) Péter irók kezdtek gyűlölni előt. Először tizenöt, később leágiró vitatta meg.

Az idő telt. Egy óra telt, de a mi diencián volt a dig nem jelentkezt.

A királyi palota kалу főportása feljárnál. Az új tömörülnek, de k egyik udvari tiszt.

— Nagyon büzl tart — jegyzi me katarsa.

— Ugyan kérle (erdélyi argób választolja a „Vi viselője.

— Jön! — kiált tal volentör. De tarescu az aki el.

— Rossz jel, rjét a hivatalos t.

— Na, itt bajna a hivatalos is „Cuventul” polit.

A királyi palota Grigorescu cukr megy. Néhány a hagyhatta el „ör meheszen — sütvágyát.

A Calea Victo kozva állanak m. tán. A bukares hogy kormánykr.

Végre három rescu elhagyja „Lincolntán”, a életük veszélyez állanak. A sofőr lefékez. Az újsá ajtóit s a minikell. Tatarescu kezöleg, sikerül vében van.

— Mi van, kéri az „Unive

— Nem meg fás hangon a n.

Az újságírók válasza. De az nem sikerült k. köznje, a hátsó cu felé:

— Hová nem Tatarescu a hangján mond.

— Nem meg szen vendégei polgármester és

A minisztere dik és hivatalo

— A kormány munkáját...

Az autó ajtó coln elrobor a egyik újságíró kájára mutat kiáltja:

— Nézzétek, — azért ment

A zis

Az újságíró manykristist h tekintették. A talmas cikkek ság legújabb

Estefeló a ség. A „polit új kormánylis

nök és hadüg pénzügy, Arg külügyminisz

Amikor harminc bukaresti ujságíró „megnyitottnak nyilvánítja“ a kormánykrízist...

Kortörténeti miniatűr arról, hogyan készül egy kormányválság. „Nem megyünk... Csernovicba...“

Elmélkedések a hathónapos kormányzasi kötelezettségről

Bucuresti-Bukarest, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Pénteken délelőtt ujságírók kezdtek gyülekezni a királyi palota előtt. Először három, majd öt, majd tizenöt, később legalább harminc ujságíró vitatta meg az eseményeket.

Az idő telt. Egy óra, két óra, három óra telt, de a miniszterelnök, aki audiencián volt a palotában, még mindig nem jelentkezett.

A királyi palota hosszú, fekete sarkallu főportása jelenik meg a lépcső feljártánál. Az ujságírók a kapu elé tömörülnek, de kiderül, hogy csak az egyik udvari tisztviselő távozik.

— Nagyon büziklik, hogy ilyen sokáig tart — jegyzi meg az „Adeverul“ munkatársa.

— Ugyan kérlek, „esővíz“ az egész — (erdélyi argóban, alma, vagy sajt) válaszolja a „Viitorul“ jelenlévő képviselője.

— Jön! — kiáltja el magát egy fiatal volentör. De még mindig nem Tatarescu az, aki elhagyja a palotát.

— Rossz jel, rossz jel esővíz a fejét a hivatalos távirati iroda embere.

— Na, itt bajnak kell lennie, ha már a hivatalos is aggódik — mondja a „Cuventul“ politikai riportere.

Végre itt van!

A királyi palotával szemben levő Grigorescu cukrászának újból jól megy. Néhány ujságíró — aki nem hagyhatta el „örhelyét“, hogy ebédelni mehessen —, süteményekkel enyhíti étvágyát.

A Calea Victoriei járókelői csodálkozva állanak meg a sok ujságíró látán. A bukaresti ilyenkor megérti, hogy kormánykrízis van.

Végre háromnegyed négykor Tatarescu elhagyja a miniszterelnökség „Lincolnján“, a palotát. Az ujságírók életük veszelézetésével az autó elé állanak. A sofőr akarva nem akarva, lefékez. Az ujságírók feltépik az autó ajtóit s a miniszterelnöknek beszélnie kell. Tatarescu nincs letörve, sőt ellenkezőleg, sikerül elhítenie, hogy jó kedvében van.

„Hova nem megyünk?...“

— Mi van, miniszterelnök ur? — kérdi az „Universul“ főriportere.

— Nem megyünk... — válaszolja tréfás hangon a miniszterelnök.

Az ujságírókat meglepi a nem várt válasz. De az egyik ujságíró, akinek nem sikerült közvetlen az autohoz férkőznie, a hátsó sarokból kiált Tatarescu felé:

— Hova nem mennek?

Tatarescu a világ legtermészetesebb hangján mondja:

— Nem megyünk Csernovicba... hiszen vendégeink vannak, a párizsi főpolgármester és kísérei.

A miniszterelnök ezután elkomolyodik és hivatalos hangon jelenti ki:

— A kormány folytatja megkezdett munkáját...

Az autó ajtóit beesapodnak és a Lincoln elrobog a Forum mozgó felé. Az egyik ujságíró a mozgó hatalmas plakátjára mutat és kollegáihoz fordulva kiáltja:

— Nézzétek, „A fájdalom indulója“ — azért ment arra a miniszterelnök.

A sajtó elhatározza a krízist

Az ujságírók szétoszlának. A kormánykrízist hivatalosan megnyitottnak tekintették. A délutáni lapok már hatalmas cikkeket szármoltak be a válság legújabb fázisairól.

Estefelé a „Capsában“, nagy élénkesség a „politikai börzén“ elkészült az új kormánylista: Avereacu miniszterelnök és hadügy, Gheorghe Bratianu pénzügy, Argelionu belügy, Vaida külügyminiszter, (?) közlekedésügyi

Vaitoianu tábornok, közoktatásügyi Iorga, municios és iparügyi miniszter ugyancsak egy tábornok.

Az egyik esti lap munkatársa, a Capában tartózkodó egyik volt nemzeti parasztpárti excellenciához fordul:

— Önök mit kezdenek?

— Mi? Mit kezdenek? — Egyszerű nézők vagyunk és várjuk, hogyan fog kialakulni ez a komédia. Egyelőre ké-

szenlétben várjuk, mikor kell kifutni a szereplőket.

A szomszéd asztalnál az egyik pamphletíró viszi a szót:

A félèves rendszer...

— Jó, hogy van már egy kis kormánykrízis! Valóban botrányos volt! A napokban mult el hat hónapja annak, hogy a liberálisok kormánya kerültek. És pár nap múlva lesz öt hó-

Lezuhant és szörnyethalt két román repülőtiszt

A Ionel Ghica-serieg versenyének tragikus befejezése

Constanta, május 29. Ma reggel egy katonai repülőgép indult utnak 3 óra 39 perckor Bukarestből, hogy körrepülést végezzen bukarest—bazargic—balcie—konstanca—galac—jasi—bukaresti vonalon, a Ionel Ghica-serlegért.

A repülőgép Tortoman község határá-

ban, 40 kilométernyire Konstancától lezuhant, pilótái: Sava Rotaru hadnagy és Cucer kapitány szörnyethaltak.

Moiseanu konstancai főügyész és a csendőrlégi parancsnok a helyszínre utaztak a vizsgált megejtése végett.

A bolgár ellenzék nem nyugszik meg a diktatúrában és a macedónokkal együtt polgárháborúra készül

Görög területre szökött a macedónok vezére. Háromezer főnyi tömeg tüntetett a királyi palota előtt

London, május 29. A Reuter távirati irodának jelentik Szófiából, hogy a macedón emigráció évfordulói ünnepén háromezer főnyi tömeg gyűlt össze a királyi palota előtt s tüntetett a Jugoszláviával való megbékülés ellen. A tömeget többször megismételt lovasrendőrtakkal oszlatták szét. Sok sebesülés történt.

Athéni lapjelentések szerint a bulgáriai Mihailoff macedón vezérnek sikerült az elfogatás elől görög területre átjutnia s most a határvidéken tartózkodik.

Genfben hírek vannak arról, hogy a bolgár szélső ellenzék nem nyugszik bele a diktatúrába s a macedónokkal együtt szervezkedik a polgárháborúra.

Szófia, május 29. Georgieff bolgár miniszterelnök nyilatkozott egyik olasz lap munkatársa előtt az alkotmányreformról. Kijelentette a többek között, hogy külföl-

d s főként olasz példára az új bolgár kamarat, amelynek mindössze száz tagja lesz, rendi alapon fogják megszervezni. Az új törvényhozó testület feladata az érdekképviseletnek védelme és általános gazdasági törvényhozás lesz.

A Popolo d'Italia szerint az új kormány nem fog sietni a törvényhozás összehívásával. Előbb át fogják szervezni az államélet minden ágazatát, azután gyökeres parlamenti reformot alkotnak meg, amellyel a törvényhozás munkájának gyorsabbá és hathatósabbá tételét kívánják szolgálni.

Szófia, május 29. A kormány elrendelte az árpa és a zab zárolását, hogy a további árdragításnak gátat vessen. Az utóbbi hetekben a nagy szárazság miatt 50-80 százalékos spekulatív természetű árdragítások fordultak elő.

Hivatalos delegációt meneszt a Jisuv Londonba a palesztinai kormány bevándorlási politikájának leküzdésére

Nagy tiltakozó gyűlés Newyorkban

Jeruzsálem, május 29. Ben Cvi munkás vezér, a Vaad Leumi elnöke közölte a Zsidó Távirati Iroda tudósítójával, hogy a Vaad Leumi a Jewish Agency palesztinai exekutívájével együttesen hivatalos delegációt meneszt Londonba, hogy az angol közvéleményt felvilágosítsa a palesztinai kormány bevándorlási politikájának súlyos kudarcsairól és hogy az angol kormánytól panaszt emeljenek a palesztinai közigazgatás intézkedései ellen. A további részleteket a közlelbi napokban fogják precízolni. A Vaad Leumi nem áll meg a zsidó bevándorlás megszorítása elleni harcban a felpapos munkaszerájknál és a főkormányzó részéről tett ígéreteknél. Egy hivatalos zsidó delegáció

Londonba menesztése nem egyéb, mint az Assefath Haniweharim határozatának a következménye, mely a kormány bevándorlási politikájának minden eszközével leküzdésére irányul. A zsidó nemzet gyűlés legutóbbi ülészakán a bevándorlási korlátozások által előidézetti munkásihiány képezte a tárgyalások főtémáját. A nemzetgyűlés megdöbbenésének adott kifejezést afölött is, hogy a kormány tilalmat léptetett életbe az ellen, hogy a zsidó munkások sztrájkörseget állíthassanak azokra a zsidó ültetvényekre, amelyek arabokat alkalmaznak.

Ben Cvi ezután kijelentette, hogy a zsidó nemzetgyűlés tudomásul vette a revizionisták kivonulását, Kiválásuk sajná-

napja annak, hogy Tatarescu, mint miniszterelnök letette az esküt. Szükség van már tehát egy kis változásra. A jelenlegi rezsimváltozások szisztemája ezt parancsolólag kívánja meg.

— Közvetlen a háboru után — folytatja — egy kormány, átlag két évig élt, azután egy és fél évig. Ugylátszik a mostani rendszer hathónapos. Valószínűleg ezentul már egyhónapos kormánnyaink lesznek.

A körülállók mosolyognak.

— Igen... hiába mosolyognak, ez most már így lesz nálunk. Csak azt nem tudom, hogy mi a csodát csinált ez a Guta Tatarescu... Hiszen Vaida, meg Mihalache és Costachescu is azt mondták, hogy hagyni kell öt dolgot. Talán éppen az volt a baj, hogy dolgozott... Minek kellett neki a külföldi hitelezőknél is ledrukkolnia azt az öt milliót?... (h. e.)

latos, a nemzeti tanács munkája azonban zavartalanul megy tovább.

Jeruzsálem, május 29. Hivatalos jelentés szerint a telavivi tüntetések során 52 egyén sebesült meg és került kórházba, 37-en nemsokára el is hagyhatták a kórházat, 15-en azonban további gyógykezelés alatt maradtak. Tel-Avivba teljesen helyreállott a rend.

Az exekutív és a munkáspárt körében a rendőrséggel való összeütközést a revizionisták provokációjára vezetik vissza. Ennek a nézetnek ad kifejezést a „Davar“ című munkáslap és a khalcionista „Haarec“ című polgári lap is.

Newyork, május 29. A newyorki város háza nagytermében nagyszabásu népgyűlést rendeztek az amerikai általános cionisták és munkáspártok a palesztinai kormány bevándorlási politikája elleni tiltakozás jeléül. Felszólaltak Jostph Sprinzak munkásvezér, a cionista exekutív volt tagja, David Pinski a híres költő, Herman Bernstein a Jewish Daily Bulletin főszerkesztője és Segal a nemzeti munkásszövetség titkára. Borah és Wagner szenátorok üdvözlő levélben fejezték ki szolidaritásukat az ülés célkitűzéseivel.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya június 3-án, vasárnap autóskirándulást rendez a Szolcsvai buyópatakhöz Kolozsvár — Tordaszentlászló—Jára—Borév — Aranyosvölgye—Torda—Kolozsvár utiránnyal. Indulás reggel fél 5 órakor a klubtól. Jelentkezni csütörtökön és pénteken este fél 8-tól fél 9-ig kizárólag a Haggibbor klubban Calea Victoriei 10, első emelet lehet.

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya június 8, 9, 10 és 11-én négynapos kirándulást rendez a Gyilkos tóhoz Kolozsvár—Marosvásárhely—Szováta—Gyilkostó—Borszék—Szászrégen—Kolozsvár utiránnyal. Erdeklődni és jelentkezni csak a Haggibbor klubban lehet, Calea Victoriei 10, első emelet.

— Özv. Strompf Józsefné temetése. Kedden délután 3 órakor temették az új neolog temető halottas házából özv. Strompf Józsefnét. A végtisztességen nagy számban jelentek meg a város zsidóságának elit-közönsége. A bucsubeszédet Klein Eliahu rabbi tartotta, méltatva az elhunyt urinó érdemeit.

— Hirtelen halál. Kedden délután 3 órakor a kolozsvári Metropol kávéházban hirtelen rosszul lett Legmann Lajos dezmetri gazdálkodó. Mielőtt az orvos segítség megérkezett, az 55 éves férfi meghalt. Az orvos a halál okául szívizélhűdést állapított meg. Az elhunytban László Gyula vezérigazgató, az ortodox chevra elnöke öccsét gyászolja.

— Antonu eredelesné énekhangversenye. A sokoldalú, talentumos művésznő díszkrét műsorú hangversennyel nyitotta meg képiállítást. amelyről legutóbbi számunkban már beszámoltunk. A hangverseny számai újra meggyőztek arról, hogy Antonuné meglepően bensőséges és tisztacengésű koloraturája még szép teljesítményre és komoly reményekre jogosított. Műsorán Saint-Sains, Liszt, Brediceanu, Rossini dalok és Gounod: Mireille című operájának egyik áriája szerepelt. Szépszámu közönség ünnepelte a fiatal művésznőt.

ben akarja élvezni
tervben megálapi-
ly az első osztály

rsjegyt
nál, CLUJ

zet Rt.
on: 40.

mirii 23.

g. Mures

Buza május 74.

rich 32.30—32.70
Newyork 99.15—
7. Brüsszel 23.35
5. Prága 4.13,
sterdam 67.50—
0. Varsó 19.—
0. Stockholm 27,
50. Koppenhága

rest 3.08, Ams-
15.65 és fél, Ber
egy negyed, Pá
6. 28.15 és fél,
2. Prága 12.80

Marosvásárhely egész lakossága felekezetre való különbség nélkül ünnepelte Lövy Ferenc dr. főrabbit

Erdély és Bánát legjelesebb zsidó főpapjai és világi vezetői hozták el szeretetüket és ragaszkodásukat a jubilánsnak

Targumures-Marosvásárhely, május 29. (Az Uj Kelet munkatársától.) Marosvásárhely zsidóságának tegnap nagy ünnepe volt. Dr. Lövy Ferencet ünnepelhetett negyvenéves papi és harmincéves marosvásárhelyi főrabbi működésének jubileuma alkalmával és ebben a kétszeres jubileumban egyaránt osztozkodott ennek a városnak a zsidóságával, az egész város lakossága, felekezetre és nemzetiségre való különbség nélkül.

Már kora reggel és a délelőtti folyamán megérkeztek Marosvásárhelyre az ország minden részéből, az ország zsidóságának egyházi és világi vezetői, akik egyben az erdélyi és bánati kongresszus zsidó hitközségek országos kongresszusára is jöttek, de egy napal előbb érkezve, szívük egész melegevel akartak résztvenni a marosvásárhelyi zsidó főpap felkesz ünnepelésén.

Az ünnepségek vasárnap délután 4 órakor kezdődtek az erre az alkalomra feldíszített marosvásárhelyi kongresszusi zsidó templomban.

Az érdeklődőkkel és a rabbi hűvel színtől megtelet templomi ünnepség a hatikva hangjaival kezdődött meg, melyet az iskolai énekkar adott elő. A főkántori énekkar imája után dr. Lenke Manó lugosi főrabbi tartotta meg ez után a szószékéről ünnepi szónoklatát.

— Az erdélyi zsidóság büszke dr. Lövyre — mondotta a szónok —, mert a lángoló istenszeretet, a bibliai szerénység kifejeződése egyénisége, akit szavaiban mindig az igazság és őszinteség, tetteiben pedig szintén ugyanezen az érzések vezettek.

A nagyhatást keltett ünnepi beszéd után, a jubiláns főházkodott az Urhoz majd a királyhimnusz hangjai után az ünnepelő közönség 5 órakor a Zsidó Kultúrház termébe ment át, ahol kezdetét vette a nyilvános ünnepelés.

Ekkor már a teremben helyet foglaltak a marosvásárhelyi hatóságok, különböző felekezetek és iskolák kiküldöttjei, nemkülönben a másvallásu nagyszámu érdeklődő közönség is.

Az ünnepelő ruhába öltözött teremben, a színpadon dr. Adorján Armin, az Izr. Iroda országos elnöke, dr. Kees keméti Armin nagyváradi főrabbi és a marosvásárhelyi zsidóság vezetői jelentek meg, amikor Sennensieb Béla, a marosvásárhelyi zsidó hitközség elnöke néhány keresetlen szóval megnyitotta a díszünnepséget és egyben egy háromtagú bizottság által kéréste fel a jubilánsot az ünnepségen való részvételre. Amikor dr. Lövy Ferenc megjelent, percekig tartó taps fogadta.

Az első szónok Sennensieb Béla hitközségi elnök volt, aki először a marosvásárhelyi zsidóság ragaszkodását és szeretetét tolmácsolta a jubilánsnak majd üdvözölte a teremben megjelent vendégeket és a sajtót.

Ezután Bürger Albert gyáriparos a marosvásárhelyi zsidó hitközség disz-elelnöke emelkedett szólásra, aki Lövy Ferenc 30 éves működését méltatta.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Pantea Stefan alispán, a vármegye nevében fejezte ki a megye és a hatóságok általános szimpátiáját a jubilánsul szemben, aki nemesak mint főpap, hanem mint ember is mindig teljesítette kötelességét és akit a prefektura a maga részéről hivatalosan, ennek a kolosszális tevékenységnek a csekély megjutalmazásul már maga sabb királyi kitüntetésre terjesztett fel.

Dr. Eremia Stefan városi tanácsos Marosvásárhely városának és vezetőségének szerencsekívánatait hozta el néhány keresetlen szóban. Dr. Adorján Armin az Országos Izr. Iroda, dr. Nébel Ábrahám nagyszalontai főrabbi az

erdélyi és bánati rabbi egyesület nevében üdvözölte a jubilánsot.

Madél Mór a marosvásárhelyi orthodox zsidó hitközség üdvözlétével és szerencsekívánataival jött el az ünnepségre.

Vágassy Domokos plébános, a marosvásárhelyi róm. kath. egyház és a marosói róm. kath. egyházkerület nevében üdvözölte dr. Lövy Ferencet, mint az ilyen nehéz időkben, hullámzó lelkek szakavatott s becsületes kormányosát.

Tóthfalussy József esperes, a marosvásárhelyi ref. egyház nevében hozta el üdvözlését a jubilánsnak. Ez az ünnepelés — mondotta a szónok — beszédes megnyilatkozása annak, hogy az Isten szolgájának becsületes és lelkes munkásságát megbecsüljük és tiszteljük.

Halmágyi János unitárius esperes beszédében azt fejtette ki, hogy dr. Lövy Ferenc az unitárius népet igen nagy hálára kötelezte azzal, hogy Dávid Ferenc, az unitáriusok első püspökének életrajzához igen értékes tudományos és kutató munkásságával jelentős adatokkal járult hozzá.

Bayer Fülöp lutheránus lelkész, egy háza nevében fejezte ki szerencsekívánatait a jubiláló zsidó főpapnak, akitnek felekezeti dogmatikája bár távol áll az unitárius felekezettől, de kultúrában legközelebb ez van.

Ezután dr. Löte Lajos, az iskolaszék elnöke testülete nevében, Rothmann Mór a Chebra Kadisa Szentegylet, Elekes József a Talmud Thóra-egyesület, Schwartz Antalné a Zsidó Jótékony Nőegylet, Réder Ferencné az Erdélyi Zsidó Árvagondozó, Simon Mártonné a Wizo Nőegylet, Klein Gyula a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület

Reissfeld Miklós a marosvásárhelyi Zsidó Iparosegylet, Farkas Samu az Avodah jótékonyági klub és Godt Ernő a főrabbi volt tanítványainak nevében hozták el szerencsekívánataikat csokorba gyűjtve.

Sejovitz Béla a Zsidó Nemzeti Szövetség nevében azt hangsúlyozta, hogy Lövy Ferenc volt a legelső erdélyi rabbi, aki a cionista mozgalom első stádiumában is már szószékéről, szóban, írásban, de tetteiben is bátran állást foglalt a zsidó nemzeti megújítási mozgalom mellett.

Tóthfalussy József elnök pedig a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság nevében a „székely vidék“ lelkiségét tette a jubiláns elé az ünnepelő asztalra. Elmondotta, hogy ez az irodalmi társaság büszke reá, aki már egy negyed évszázad óta tagja és munkássága, amely a közös kultúra és humanitás szolgálatában állott, immár a történelmi múlt jogos tulajdona.

Dr. Lövy Ferenc főrabbi az ilyen széles körből felé özönlő és áramló szeretnyilvánítástól és ragaszkodástól mélyen meghevta, könnyekkel szemében emelkedett szólásra, hogy az üdvözléseket megköszönje.

Köszönetet mondott a hatóságok képviselőinek szerencsekívánataikért, nemkülönben a messze földről idejött szónokoknak, azért a tulardó szeretetért, amelyet szerinte túlságosan pazaroltak mert semmi rendkívülit nem követett el.

— A magyar kultúra emlíni nevelkedtem, multamat nem tagadom meg, igaz, hogy senki nem is kívánta tőlem, de résztvettem a zsidó nemzet megújításában és újjászületésében akeiójában is és tárt karokkal fordulok az állami kultúra felé is, amelyet szögálni akarok minden erőmből hátralevő életemben — mondotta dr. Lövy Ferenc.

A jubiláris ünnepségeket este 9 órakor impozáns bankett zárta be. A marosvásárhelyi háziasszonyok izléséről tanuskodó elegánsan megterített asztal mellett mintegy 200-an foglaltak helyet.

Benczel Béla

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász-Fekete operett társulatának vendégjátéka

Kék Duna előadása csütörtökön este ünnepi külsőségek között, a kolozsvári magyar dalárda venégszerepésével megy. A magyar dalárda remekhangú énekesei a darab előjátékában eléneklik a Kék Duna keringőt. A helyárak az impozáns dalárda felvonulása dacára is: 10, 20, 30 lej.

Tapsony Endre író nevét csütörtökön este megtanulja mindenki. Akkor kerül először színre „A fattyu“ című színdarabja a Magyar Színházban. A darab meséje szenzációsan ötletes. Uj, mély, erős írás A fattyu. A zsidó tárgyú darab főszerepét Fekete Mihály játssza. A pompás szerepek Köszegi Margit, Juhász Eta, Hegyesi Ica, Bereng, Borovszky, Horváth, Kornai, Szabadkai kezében vannak. Tapsony Endrének csütörtökön este biztosan telt ház fog tapsolni. A szerzőavatás irodalmi eseménye mindenkinek lelki ügye. A pesti színházak igazgatói bejelentették Tapsony Endrének hogy látni kívánják A fattyu színdarabot. A fattyu csütörtökön, pénteken, szombaton kerül színre. A darab rendezője Fekete Mihály. Jegyek a színház pénztáránál már válthatók.

HETI MŰSOR:

Szerdán este félkilencor: A kolozsvári Magyar Dalárda 64 tagjának közre. működésével Kék Duna. Strauss János gyönyörű zenéjű operettje. 10, 20 és 30 lej.

Csütörtökön este félkilencor premier: A fattyu. Tapsony Endre új, szenzációs színdarabja, a főszerepekben: Fekete Mihály, Köszegi Margit, Juhász Eta, Hegyesi Ica, Bereng Béla, Borovszky, Horváth, Kornai, Szabadkai.

Pénteken este félkilencor: A fattyu. Tapsony Endre színdarabja másodikor Szombaton este félkilencor: A fattyu. Tapsony Endre színdarabja, harmadszor.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán utoljára: Kettős műsor egy helyárért: I. Gyenge pillanat. Fősz.: Caro'e Lombard. II. Te vagy az egyetlen. Operettsláger. Fősz.: Liane Haid, Szőke Szakáll.

Holnap, csütörtökön nagy premier: A vér bosszu. Szenzációs cow-boy film, főszereplő: Buck Jones, a világhírű boxoló és erőművész.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Keddől: A miniszterek kiruccanása (Weekend a paradicsomban). Pazar kiállítású zenés vígjátéksláger. Főszerepekben: Trude Berliner, Elise Elster, Otto Walburg, Julius Falkenstein. Jön: Öfensége autója, Lillian Harvey ragyogó amerikai operettje, partnere John Boles. Halgassa meg az új hangos gépeket!

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Sörben az igazság. Szenzációs vígjáték, főszerepekben: Malec (Buster Keaton).

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Péntek 3, 5, 7, 9 órakor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

A szőke párdúc. Csodás felvételi exotikus film, főszerepekben: Clark Gable és Joan Harlow.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Az unió. Mélyen megrendítő film, főszerepekben: Irene Dunne, Lionel Atwill és Philips Homes.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Sörben az igazság. Szenzációs vígjáték, főszerepekben: Malec (Buster Keaton).

RÁDIÓ MŰSOR

Keleuturópai időszámítás szerint

Szerdh, május 30.

Bukarest, 13: Lemezek, 14.30: Lemezek, 18: Rádiózenekar, 21.45: Alexandru Nina hegedűművész és Alessandrescu Alfréd zongoraművész Encescu I szonátáját játssza. 22.15: Niculescu basszus. éneke. 23: Zene a Cina.éiteremből.

Budapest, 13.05: Hanglemezek, 14.30: Szalonzenekar. 17: Előadás, 18: Cigányzenekar. 20.20: Kis színpad. 21.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 22.30: Régi szép édkökből. Operettrészletek. Előadja Sándor Erzsé, Halmos János és Palló Imre. 23.35: Cigányzene. — 24.15: Zeitinger Jenő zongorázik, Végh Sándor hegedűl zongorakísérettel.

Bécs, 13: Művészlemezek. 18.05: Dwanger: Zongoraszonáta. 21.45: Házizene a régi Bécsben.

Berlín, 13: Hangverseny. 19.30: Magyar zene. 21.30: Tánczene.

Prága, 21: Lemezek. 210.5: Dvorzsák: Morva dalkettősök (szoprán és alt).

Róma, 15: Lemezek. 18.10: Könyvű és tánczene. 21.10: Lemezek. 21.45: Puccini: Turandot c. operája.

Varsó, 16.20: Lemezek. 17.35: Jazsdalok. 20.52: Beethoven: C-dur zongoraszonáta. 21.40: Turandot. Opera Rómából

Csütörtök, május 31.

Bukarest, 13: Lemezek, 14.30: Lemezek. 18: Dinicu.zenekar. 19.15: Dinicu-zenekar 20.30: Verdi: Trubadur c. operája.

Budapest, 11: Egyházi ének és szent. beszéd a Bazilikából. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15: Hanglemezek. 17: Cigányzenekar. 18: Földművelésügyi minisztérium előadássorozata. — 18.30: Rékas Miklós hárfázik. 20: Népszínműelőadás a Studióból: Hanka. 22: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése 23.30: Cigányzene. 24.30: Jazz.

Bécs, 22.10: Haydn: B-dur mise az udvari zenekar előadásában. 23.35: Tánclemezek.

Berlín, 20.10: Haydn halálának 125. évfordulóján. F.dur vonósnyegyese.

Prága, 17: Az egyesített prágai katonazenekarok hangversenye. 23.45: Smetana: Viola, romantikus opera.

Róma, 18.30: A zeneművészeti akadé. mia hangy. 23.15: Könyvű és tánczene.

Varsó, 13.15: Főhármónikusok. 15.20: Szalonzenekar. 23.10: Könyvű lemezek. 23.30: Kávéházi tánczene.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Magyarországi köztársaság egy első 2 lej. vasárnapos bécsűvel 4 lej. Legkisebb apró hírdetés 30 lej. Aláírt hirdetések 50 szentszűl kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy terhelhetünk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Köser vegetárius koszt f. hó 15-től ismét kapható a Familia köser vegetárius étteremben Unió u. 10., hány az udvarban, ahol Schwartz Ignác vezetésével a közönség rendelkezésére. Figyelmes, szorid kiszolgálás, mérsékelt árak. Abona. elégyéseket már elfogad.

Kisgyermeket szerető leányt, ki a háztartásban és segít, bölönyitvánnyal felvesz eisejére Hegedűs, Str. Elisab ta 32.

I. emeleten udvari 2 szobás komfortos lakás, III. emeleten uccaj 3 szobás komfortos lakás kiadó. Minerva Biztosító házában, Regele Ferdinand 37.

Eladó egy jókarban levő hintaszék. Megtekinthető K. ss u. 1., emelet. Uj ház.

Lehretin suche auf ständige Posten. Offerte mit Lebensbericht an David Gross Satu-Mare, Petru Rares 35.

Norddeutsche ätter Erzieherin mit langjährigem Zeugnissen aus vornehmen Häusern, perfect in französisch, englisch und Klavier sucht Stellung zu grosseren Kindern oder als Gesellschafterin. Vorzügliche Referenzen Gefällige Zuschriften an Wanda Lasswitz bei Hr. advocat Dr. Keiler, Simleul-Silvaniei, Jud. Salaj.

Azsidó Pár

Str. Gen. Filipe

Inspe 30 május, sze

— Az angliai nyek feltűnő ár el. Londonból je angliai repülőgé mo árfolyameme művek papírjai. vények 192 156 százalékos, a Rolls-Royce szá kedést, ugyanak talánosnak mu Az árfolyameme nagyarányu kü megrendelésnek pali üzemének t

— Sulyos it t rében. Az ősz nárhamisitók ü letet a kolozsv Hortopan tana Müller Zsigmo nácóft öt év és ezer lej pénzt tika jogveszté és hat hóna és háromere l itikai jogveszt Bójté Sándori mentették a v tében a bírósá és 13 nap viz lert illetőleg sz szerepelt, hogy már kitöltött 1 sulyosításért len fellebbezet tek az ügyvéd zal az indoklás elítélését, hogy pogár, idegen lomba az idege bíróság nem v

— Az Erdély lozsvári helyies nap délelőtt tar gyűlését a tago lett, Dr. Leitner öke röviden évi tevékenysé munkatársainak tonné társelnök ben Palesztiná hánnának, azé mely az előtt e zvegt Emánuel ponti Bizottság vözlétét tolmá ki dr. Leitner nek, akik fára mak az árvagot kári jelentést amelyből kitün eiói és rendez és anyagi ered gyűjtés és a tea nyi gondoztta báttla és fehér ték lehetővé, r a gondozottak sán kívül azok dezet, s ennek s ötven árva és mek nyaralt az helyiesopont ö ezer lejt jették teljes egészébe gált, Dr. Helle gyűlés foglalk tal, hogy a til lenű hetenkin tött kirándulá azon gondozó tatásban nem ügyelő bizotts gyűlés a veze felmentvényt a hály indítvány Leitner Fülöp tonné társelnő megválasztotta ből végül egy Kolozsvár zsid meit, akik az jai, hogy belé Kal mozdítsák seit.

UJ KELET Legújabb hírek

Sir Simon Franciaországot, Barthou Németországot okolja a leszerelési konferencia csődjéért

Henderson és Barthou a konferencia folytatása mellett foglaltak állást. Neurath báró német külügyminiszter szerint, ha Németországnak nem adják meg a fegyverkezési egyenjogúságot, nem lehet a világháborút elkerülni. Több tagállam emel szót Oroszország népszövetségi tagsága ellen

Rendkívül izgatott nemzetközi atmoszférában ülésezik a leszerelési konferencia

Genf, május 29. A leszerelési konferencia elnöksége ülést tartott, amelyen Henderson ismertette a konferencia több hónapos szünete alatt folytatott diplomáciai eszmecsereket. Henderson hangzókat a annak szükségességét, hogy a konferencia eredmény eléréséig folytassa munkáját. Az ülés másik szónoka Barthou volt, aki rövid beszédében szintén a konferencia folytatásának szükségességét hangsúlyozta. A rövid ülés mindössze félórán át tartott. Érdeklődéssel várják Norman Davis amerikai főmegbízott és Litvinov felszólalásait.

Svédország, Norvégia, Dánia, Svájc, Hollandia és Spanyolország leszerelési fődelegátusai külön értekezletet is tartottak, amelyen nemcsak a leszerelés problémájáról, hanem a szovjet elismerésével a Népszövetségbe való belépésének tervéről foglalkoztak. Ugy hírlik, hogy ezek az államok az álláspontjukról nem nagyon távolálló Belgium.

nem tartják kívánatosnak Oroszország népszövetségi tagságát.

Párizs, május 29. Barthou a leszerelési konferencia elnökségi ülésén tett nyilatkozatát a lapok kedvezően kommentálják. Franciaország — írja a *Matin* — szétrombolja az intrikák szövetségét, rá fog mutatni a felelősség hordozóira és amint Barthou mondta — a vádaskodások vissza fognak szállni arra az országra, amelynek kormány megbízottai 1933 október 14-én elhagyták a genfi leszerelési konferenciát.

Neurath feltűnő nyilatkozata

Egyidejű jelentés szerint a Párisi Soir munkatársa beszélgetést folytatott Neurath báró német birodalmi külügyminiszterrel, aki ennek során kifogásolta azt a francia politikát, amely Németország egyenjogúságát még ma sem hajlandó elismerni s mereven elzárkózik a német közeledési kísérletekkel szemben. Neurath szerint a nemzetközi helyzet feszült, még enyhülésére addig nem lehet gondolni, amíg a két ország le nem ül a tárgyalóasztalhoz.

A német külügyminiszter cáfolta azt a hírt, hogy Németország háborúra fegyverkezne. Hivatalos német helyen remélik, hogy a háború elkerülhető lesz, de bizonyos idő múltán véget kell vetni az egyenjogúság elismerésére várásnak.

Németországnak is meg kell kezdenie a védelmi fegyverkezését, Neurathot a mai nemzetközi politika helyzet elkedvetleníti, mert kevés reményt lát arra, hogy a feszültség belátható időn belül enyhüljön.

Legfontosabb kérdés: a saarvidéki népszámlálás

Genf, május 29. A saarvidéki népszavazás előkészítése ügyében megindultak újra a tárgyalások Genfben. Elsősorban a franciák által követelt biztosítékok voltak a szónokok. Az a szándék nyilvánult meg, hogy vonják be ezúttal a tárgyalásokba a német szakértőket is. Meghívásuk még nem történt meg.

Ezzel kapcsolatban a belga lapok hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a Saar-vidéken akként kell végrehajtani a népszavazást, hogy a szavazók a későbbi megtörténi minden féltelme nélkül adhasák le szavazataikat. Ez az intenciója a Népszövetségnek is.

Genf, május 29. A kisantant fődelegátusai értekezletre ültek össze, hogy megvitassák az aktuális problémákat, főleg Oroszország de jure elismerése ügyében. A *Daily Express* szerint a hivatalos Anglia nem túlságosan igyekszik a szov-

jet genfi sikerét előmozdítani, miután az az álláspontja, hogy Oroszország bevonulása a Népszövetségbe komoly komplikációkat adhatna fel, ami elkerülendő. Belgiumban még a franciabarát sajtó is elítélő kommentárokat fűz a francia-

Német-japán-török szövetséget ajánlottak fel Törökországnak?

ANKARA, május 29. Hivatalos török helyen cáfolják azt a hírt, hogy *Mat-susika* japán admirális kormánya képviselőjében német-japán-török szövetséget ajánlott volna fel Törökországnak, amelynek ele a szovjet ellen irányulna. A japán admirális Ankarában ilyen tervet nem terjesztett elő.

Éjjeli-nappali üzemre rendezkedett be a Skoda-üzem

Prága, május 29. A Skoda-művek a napokban újabb 1500 munkást vett fel s három munkacsoportban, a gépek teljes kihasználásával legalább két évet érjedő éjjeli-nappali üzemet indított be. A gyár több mint 26 hónapra

el van látva megrendelésekkel, úgy, hogy ezidőn belül újabb rendeléseket nem is vesz fel. Főként távolkeleti államok szerepelnek ezúttal a Skodánál nagy megrendelőként.

Párizsban elfogató parancsot adtak ki Norris angol ezredes ellen, aki náci-körök megbízásából óriási arányokban vásárolta fel a német kötvényeket

Párizs, május 29. Hetekkel ezelőtt az Uj Kelet jelentette először — alkalmi párizsi tudósítója tollából —, hogy párizsi bankárok, illetőleg Párizsban működő titokzatos ügynökök óriási mennyiségben vásárolják fel a német értékpapírokat. Párizsi tudósítónk már akkor hangsúlyozta, hogy a titokzatos pénzügyi manőver mögött német náci-kezek működnek, amelyek

a német papírok horribilis áron való felvásárlásával pénzügyi zavart akarnak kelteni Franciaországban.

A jelentés annakidején már célzott arra, hogy a manőverben részben francia, részben angol szovjet és francia ellenes ügynökök, illetőleg politikai kalandorok vesznek részt.

Most kiderült, hogy jelentésünk teljesen megfelelt a valóságnak. A tömeges német értékpapírvásárlást egy angol ezredes, névszerint Norris irányította, aki a francia vezérkarhoz és pénzügyi világhoz való kapcsolatait arra használta fel, hogy

a francia kézben volt németországi *Dawes* és *Young*-kötvényeket meg nem felelő áron, 100 millió francia frankra rugó értékben titokzatos módon eladta.

Norris ellen most a francia bíróság elővezetési parancsot adott ki, annak a gyannoknak az alapján, hogy az ezredes

német megbízásból vett részt a gyanús és kényeskedéssel egyenrangú pénzügyi műveletben.

Norris ellen egy francia kereskedelmi társaság tette meg a feljelentést, amelyben kártérítést is követel az ezredes ellen.

Az elfogató parancs óriási szenzációt keltett úgy Párizsban, mint Londonban. Párizsban egy a *Stovisky*-ügységhez hasonló hatalmas botrányt sejtettek az ügy mögött. Norris ezredes minden tiltakozása ellenére is egyre alaposabban gyanú merül fel arra, hogy az ezredes német náci-körök megbízásából vásárolta fel a német papírokat.

Transzfermórátorium lehetőségéről tárgyal az iparügyi minisztérium

Bucuresti-Bukarest, május 29. Ma délelőtt az ipar-és kereskedelmi minisztériumban értekezlet volt, amelyen Slavescu, Theodorescu és Mitita Constatinescu miniszterek és Dumitrescu a Banca Nationala kormányzója vettek részt. Az értekezlet a transzfer lehetőségeivel foglalkozott.

Még megerősítésre váró hír szerint Slavescu pénzügyminiszter vasárnap vagy hétfőn Párizsba utazik a külföldi hitelezőkkel kötött egyezmény aláírására.

orosz szövetség tervéhez, amelyben vesztélyt lát Belgium érdekeire.

Genf, május 29. Május 30-án 25-ik ülésükre összejött a népszövetségi mandátumbizottság.

Viharos lefolyású volt a külügyminiszterek értekezlete

London, május 29. A Reuter táviratiroda genfi jelentése közli, hogy Barthou francia külügyminiszter és Sir John Simon angol külügyminiszter a tegnapi nap folyamán hosszas megbeszélést folytattak a leszerelési problémáról és a két hatalmat közösen érdeklő más kérdésekről is. A két kormányfő teljes nyíltsággal és őszinteséggel vitatta meg a problémákat. Barthou kijelentette az angol külügyminiszternek, hogy Anglia politikáját az egész francia kormány egységes támogatásban részesíti.

A mai párizsi lapok az angol-francia külügyminiszteri eszmecserevel kapcsolatban azt írják, hogy a találkozás során Simon angol külügyminiszter szemrehányást tett Barthouknak és a francia kormánynak s azt hangoztatta, hogy

Franciaország egyedül felelős a leszerelési konferencia siralmas helyzetéért.

Az angol külügyminiszter rámutatott arra, hogy Franciaország április 17-iki leszerelési jegyzéke bombaként hatott, mert a francia leszerelési politika és a jegyzék között lényegbe vágó irányváltást is ismerhető fel. Barthou tiltakozott az ilyen belemagyarázások ellen, s azt hangoztatta, hogy Franciaország nem változtatott eddigi leszerelési politikáját. Több párizsi lap azt az értesülést szerezte, hogy a külügyminiszterek eszmecsereje igen viharos lefolyású volt. Barthou — amint genfi jólinformált helyről jelentik — kijelentette az angol külügyminiszternek, hogy amennyiben a leszerelési konferencia nyilvános főbizottsági ülésén is meg fogja ismételni szemrehányásait, kénytelen lesz felszólalni s az adatok egész sorával bebizonyítani, hogy nem Franciaország, hanem Németország felelős a leszerelési erőfeszítések kudarcáért.

Franciaország a Dardanellák militarizálása ellen

Genf, május 29. A Balkán-egyezmény szignatárius országainak külügyminiszterei értekezletet tartottak, amelynek során többek között megvitaták Törökországnak az az igényét, hogy a Dardanellák mellékén körülfutó demilitarizált zónát ismét militarizálhassák. A Journal de Geneve értesülése szerint a Balkán-értekezlet döntést egyelőre nem hozott, miután azt az értesülést szereztek, hogy Franciaország ellene van a zóna militarizálása engedélyezésének, mert attól tart, hogy Németország a precedenst kihasználja a maga céljaira s a maga részéről követelni fogja a rajnai demilitarizált zónák militarizálását. A Balkán-egyezmény szignatárius kormányai között a török igények tekintetében nézeteltérések merültek fel. Ezeket a Franciaországtól való különböző fokú függőségi viszony determinálja.

Véglegesen stabilizálódott a kormány helyzete

Lapzártakor jelenté bukaresti tudósítónk: Tatarescu miniszterelnök ma délután újabb audiencián volt a királynál. Fél hét órákor hagyta el a királyi palotát. A palota előtt várakozó újságíróknak a következőket jelentette ki: — A kormány halad a megkezdett útján, tovább dolgozik, hogy hasznára lehessen az ország és a koronának. A parlament június 14-én rendkívüli ülésükre ül össze.

FRATERNITAS Könyv-és Irodalmi Társaság, Cluj, Strada Baron 7. Pap 10. Telefon: 3-77

Cenzurat

Taxa post-plátite in No. 224713

16. Telefon Havonta 12 évre 600, a földre: Havatónként 12, a détekéi díj KELET" a időszágot az kelink után rás megjelöl

A 15 sz

Elmultak kor a liberál érezhetette ne közvéleménye

Csak éppen fazéknál érde zavarosban vártak valam ingadozástól.

Az utóbbi véleménye f nem lesz díj amj még mi katlan és is

Az örömtel sem röppen rült szárnya naplójából, a kát vontá rá

A miniszteri vezési reduk A 15 száz nemzeti pá más nevet a áldozati görb Készszer ha görbét és k ország közis

Olyan kold ket, hogy el esárból a ná rohamcsapat Tízta meg tisztviselők f ban megnyírb

Vagy ha m következmény magabizós és berális korm

Nem hinnő anyagok fedj elszával el kéző állami redukciók ké jobban hájt a felé.

A kormány nagyon vesz Es azonn indul.

A tisztj el bukott. Vajjon a k morfása ne veszedelmet

A cöha é

Az öröklé német nemze személyében olyan diplom zelgő, aki a hasonlón sz kicsinali a sa

Neurath un francia lapr kodik, hogy akar megé teive van be azon törj a metországot

Ha Bisma olyan meger metország ország ujong tette ki Neu Valóban E ható békekes eddigi beszé

Csakhog megdöbbenő hemzsegő be

Mert ha a cellár valam zete volt h c tiki koncepc azonban a f Neurath ara tények pon mindannak, fejeznek ki?

Hogyan h ler békeszá kor ez az cr keresztül a való leszám . Az, aki a